

Vil skrote begrepet «hull i CV-en»

Politikere og medier må slutte å bruke begrepet «hull i CV-en», mener karriereveileder Vigdis Lamberg. – Hullet blir ikke noe mindre ved ikke å snakke om det, parerer statssekretær Saida Begum.

Av [Anja Naper](#) 1. juli 2020, 10:37

Begrepet «hull i CV-en» har vunnet terreng etter lanseringen av regjeringens storstilte inkluderingsdugnad. Men nå vil daglig leder og karriereveileder Vigdis Lamberg i Karrireakademiet ta opp kampen mot bruken av begrepet.

– Vi må slutte å bruke det. Det er helt intetsigende og forkludrer mer for dem det gjelder enn det forklarer, sier Lamberg.

KRITISK TIL BEGREPSBRUK: Politikere og medier må slutte å bruke begrepet "hull i CV-en", mener karriereveileder Vigdis Lamberg. Foto: Privat

Hun mener at et «hull» i CV-en gir inntrykk av at man ikke har tilegnet seg noe kunnskap bare fordi man ikke har vært i et formalisert arbeidsforhold.

– Men ingen har hull i livet sitt. Har du gjort noe annet mens du har vært arbeidsledig, så kan du trekke erfaringer ut av det, og presisere det på CV-en, sier Lamberg.

Utstrakt bruk

Begrepet har ifølge Lamberg bredt om seg både i Nav, i inkluderingsbedrifter og hos politikerne, med arbeids- og sosialministeren selv i spissen. Hun har tidligere forsøkt å kommunisere til ham at begrepet bør skrotes.

Det er helt intetsigende og forkludrer mer for dem det gjelder enn det forklarer.

– Når hull i CV-en attpåtil gjerne nevnes i samme åndedrag som nedsatt funksjonsevne, blir det helt feil. Politikere må rett og slett slutte å snakke om mennesker med hull i CV-en som en sekkepost med folk som ikke er oppegående, sier hun.

Ringvirkninger

– Men hva er det som er så ille med begrepet i seg selv?

– Å bruke et slikt begrep kan få store ringvirkninger for dem som av ulike årsaker har «hull i CV-en», men slett ikke har nedsatt funksjonsevne. Det er poenget, sier hun.

– Hva slags ringvirkninger?

– Når politikere, medier og myndighetspersoner begynner å snakke om personer med hull i CV-en som et problem, så begynner de som har hull i CV-en å tro at de er et problem selv, sier hun.

Å bruke et slikt begrep kan få store ringvirkninger for dem som av ulike årsaker har «hull i CV-en».

Hun mener begrepet kan legge sten til byrde for dem som mister jobben, i en situasjon som i utgangspunktet er dramatisk.

– I forskningen sidestilles det å miste jobben med andre ekstreme tap som skilsmisse og dødsfall i nær familie. Etter kun seks uker vil depresjon raskt kunne inntreffe. Det er ikke da man trenger å høre fra medier og politikere at man har hull i CV-en. Man må heller bygges opp, og det må understrekes at man kan bruke tiden man ikke er i arbeid til nyttige erfaringer som man kan selge inn til en ny arbeidsgiver, sier hun.

Friår og frivillig arbeid

Lamberg påpeker at det finnes mange grunner til at ulike mennesker ikke har hatt jobb i en periode i livet. Det kan være at man har hatt omsorg for barn eller foreldre i en kritisk periode, man kan ha tatt en eksamen, reist jorda rundt, man kan ha mistet jobben eller det kan være andre grunner til at man har vært ute av arbeidslivet.

– For eksempel veiledet jeg en mann som hadde bodd i utlandet, fordi han hadde vært med kona på hennes jobb i utlandet. Årene framsto som hull i CV-en fordi han ikke hadde skrevet hva han gjorde i de årene, ettersom han ikke hadde lønnet arbeid, sier hun.

Det handler om at man må selge seg inn med den kunnskapen man har ervervet seg.

Men i virkeligheten hadde han jo passet på barna, og attpåtil hadde han organisert et helt idrettslag på frivillig basis, forteller hun.

– Han så at barna manglet fritidsaktiviteter etter skolen. Derfor hadde han bygd opp et fotballag for barna i nærområdet, og han hadde tilegnet seg masse kunnskap ved å bygge opp og organisere dette. Da fortalte vi ham at det er noe han må skrive i CV-en, det må ikke fremstå som at det er et «hull», sier hun.

Vi kommer til å få en mengde mennesker som har «hull i CV-en».

Lamberg mener folk må få hjelp til å komme inn på det tankesporet.

– *Hva burde man si i stedet?*

– Det handler ikke om hva man burde si i stedet. Det handler om at man må selge seg inn med den kunnskapen man har ervervet seg, man må lære seg å fortelle den historien om hva man gjorde i perioden uten lønnet arbeid. Nordmenn er i utgangspunktet dårlige på å selge seg selv inn til en arbeidsgiver. Vi er et beskjedent folk. Vi må lære oss å selge inn den kunnskapen vi har, sier hun.

Finn.no er ikke alt

Lamberg forteller at dagene da de fleste jobber ble lyst ut på Finn.no, er talte. Undersøkelser viser at de færreste jobber lyses ut gjennom de vanlige jobbsøkerportalene som Nav.no og Finn.no.

– Dermed konkurrerer så å si alle om bare en liten andel av alle stillinger som eksisterer på markedet. Og da blir det enda vanskeligere for dem som allerede tror de har en ulempe ved å ha hull i CV-en, sier hun.

Hun forteller at bedrifter i dag ofte ansetter ved å forhøre seg med ansatte om de har personer i sitt nettverk som kan være aktuelle, eller de lyser ut stillingene kun på sine egne nettsider. På den måten får de tak i kandidater som er interesserte i jobben i utgangspunktet, eller som er kvalitetssikret av en som allerede er ansatt.

Dessverre ser arbeidsgivere ikke alltid like positivt på uforklarlige tomrom på CV-en som Lamberg.

– Det er faktisk få som er klar over at det hovedsakelig fungerer slik i dag. Det setter enda høyere krav til at man er aktiv og at man er flink til å kommunisere og å være bevisst på hvilken kunnskap man har – både den man har ervervet i og utenfor arbeid, sier hun.

Lamberg mener dette er spesielt viktig i dag, når arbeidsledigheten har skutt i været som følge av korona.

Jeg kommer til å fortsette å bruke begrepet.

– Vi kommer til å få en mengde mennesker som har «hull i CV-en». Men de må ikke selv tenke at det er hull i CV-en de har. Dermed foreslår jeg å tilintetgjøre begrepet først som sist, sier hun.

Departementet planlegger ikke utfasing

I Arbeids- og sosialdepartementet er de imidlertid lunkne til å erstatte begrepet med noe annet. Statssekretær Saida Begum viser til at mange bedrifter vurderer perioder uten jobb negativt uansett.

MENER DET FUNGERER GODT: Statssekretær Saida Begum i Arbeids- og sosialdepartementet kommer ikke til å droppe begrepet "hull i CV-en". Foto: Hans Kristian Thorbjørnsen

«Dessverre ser arbeidsgivere ikke alltid like positivt på uforklarlige tomrom på CV-en som Lamberg. Bare 15 prosent av virksomheter har ansatt noen med langvarig fravær fra arbeidslivet, det vet vi fra en undersøkelse gjort av Kompetanse Norge på tampen av året i fjor», skriver hun i en e-post.

Men statssekretæren er enig i at «hullet i CV-en» også kan representere annen type kunnskap.

«Hullet i CV-en kan ha ført til kunnskap ingen andre i bedriften har, utvikling på uvanlige områder og unik forståelse. Slike erfaringer kan gjøre at denne kandidaten til jobben har helt andre ting å bidra med som er positivt for arbeidsgiveren. Inkluderingsdugnaden handler nettopp om å se forbi det som mangler og heller se ressursene som er der», skriver hun.

De som har hull i CV-en vet det allerede, hullet blir ikke noe mindre fordi vi ikke snakker om det.

I Høyres rekke ligger det likevel ikke an til noen utfasing av begrepet med det første.

«Jeg kommer til å fortsette å bruke begrepet. De som har hull i CV-en vet det allerede, hullet blir ikke noe mindre fordi vi ikke snakker om det. Snarere tvert imot. Vi må anerkjenne at veien til jobb for mange i dag er tøff», skriver Begum.

Må sette ord på det

Begum mener det handler om å tørre å sette ord på det, for dermed å kunne sette inn de riktige virkemidlene.

«For eksempel gjør vi det enklere for de som står utenfor å skaffe seg fagopplæring, fordi vi vet at nær halvparten av arbeidssøkerne hos Nav (før koronakrisen) hadde ungdomsskolen som høyeste fullførte utdanning», avslutter hun.

Lamberg får støtte fra SV

Karin Andersen, stortingsrepresentant for SV, har gjennom sin politiske karriere vært engasjert i inkluderingen av ulike grupper i samfunnet. Også hun er kritisk til bruken av begrepet «hull i CV-en», men det er særlig begrepet «utenforskap» hun tidligere har vært opptatt av at man må slutte å bruke.

Ord er viktige.

– Ord er viktige. Begrepet utenforskap kommuniserer for eksempel at de som ikke er i arbeid, ikke er likestilte og likeverdige samfunnsborgere, sier hun.

Det mener hun, blir helt feil.

– For det er de, og vi skal ikke plassere dem som ikke er i arbeid i «et skap» utenfor. Er man arbeidssøker eller uføretrygdet er det det man er, men en skal ikke være utenfor samfunnet for det, sier hun.

SKEPTISK TIL RETORIKKEN: SVs Karin Andersen er skeptisk til begreper som "utenforskap" og "hull i CV-en". – Alle disse ordene blir brukt for å individualisere ansvar for problemet, sier hun. Her fra Arendalsuka i 2018. Foto: Terje Pedersen / NTB scanpix

Hun mener det samme kan gjelde for «hull i CV-en»-begrepet.

– «Hull i CV-en» er kanskje litt av det samme. Du gjør deg åpenbart erfaringer som kan brukes selv om du ikke er i skole eller arbeid, og det syns jeg Lambergs eksempler viser, sier hun.

Individualisering av ansvar

SV-politikeren forteller at flere hun har snakket med, har behov for å skille mellom en selv og andres grunner til å gå på Nav, på grunn av den type retorikk.

Alle disse ordene blir brukt for å individualisere ansvar for problemet.

– Mange har et stort behov for å sonde mellom seg selv og sine grunner, og «de andre», de som snylter og går på Nav og har dårligere selvforskyldte grunner, sier hun.

Det koker ned til at begrepene vi bruker er svært viktige for hvordan vi forstår en sak, mener hun.

– Alle disse ordene blir brukt for å individualisere ansvar for problemet. Det er høyresidens retorikk og jeg mener vi skal slutte å sette slike merkelapper på folk, avslutter Karin Andersen.

[Hull i CV-en](#)

[Karriereakademiet](#)

[Saida Begum](#)

[inkluderingsdugnaden](#)